

Giving the Benefit of the Doubt

פרקי אבות א:

יהושע בן פרחיה ונתאי הארבל קבלו מהם. יהושע בן פרחיה אומר, עשה לך רב, וקנה לך חבר, והוי דן את כל האדם לכף זכות:

מסכת שבת קכז

אמר רב יהודה בר שילא אמר רבי אסי אמר רבי יוחנן: ששה דברים אדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא, ואלו הן: הכנסת אורחין, וביקור חולים, ועיין תפלה, והשכמת בית המדרש, והמגדל בניו לתלמוד תורה, והדן את חברו לכף זכות.

איני?! והא אגן תנן: אלו דברים שאדם עושה אותם ואוכל פירותיהן בעולם הזה, והקרן קיימת לו לעולם הבא, ואלו הן: כיבוד אב ואם, וגמילות חסדים, והבאת שלום שבין אדם לחברו, ותלמוד תורה כנגד כולם [הני — אין, מידי אחרינא — לא

הני נמי, בהני שייכי.

תנו רבנן: הדן חברו לכף זכות — דנין אותו לזכות. ומעשה באדם אחד שירד מגליל העליון ונשכר אצל בעל הבית אחד בדרום שלש שנים. ערב יום הכפורים אמר לו: תן לי שכרי, ואלך ואזון את אשתי ובני. אמר לו: אין לי מעות. אמר לו: תן לי פירות. אמר לו: אין לי. תן לי קרקע — אין לי. תן לי בהמה — אין לי. תן לי כרים וכסתות — אין לי. הפשיל פליו לאחוריו, והלך לביתו בפחי נפש.

לאחר הרגל נטל בעל הבית שכרו בידו, ועמו משוי שלשה חמורים, אחד של מאכל, ואחד של משתה, ואחד של מיני מגדים, והלך לו לביתו. אחר שאכלו ושתו נתן לו שכרו.

אמר לו: בשעה שאמרתי לי "תן לי שכרי" ואמרתי "אין לי מעות", במה חשדתני? אמרתי: שמא פרקמטיא בזול נזדמנה לך, ולקחת בהן. ובשעה שאמרתי לי "תן לי בהמה", ואמרתי "אין לי בהמה", במה חשדתני? אמרתי: שמא מושכרת ביד אחרים. בשעה שאמרתי לי "תן לי קרקע", ואמרתי לך "אין לי קרקע", במה חשדתני? אמרתי: שמא מוחכרת ביד אחרים היא. ובשעה שאמרתי לך "אין לי פירות" במה חשדתני? אמרתי: שמא אין מעושרות. ובשעה שאמרתי לך "אין לי כרים וכסתות" במה חשדתני? אמרתי: שמא הקדיש כל נכסיו לשמים.

אמר לו: העבודה! כך היה. הדרתי כל נכסי בשביל הורקנוס בני שלא עסק בתורה. וכשבאתי אצל חבירי בדרום התירו לי כל נדרי. ואתה, כשם שדנתני לזכות, המקום ידין אותך לזכות.

תנו רבנן: מעשה בחסיד אחד שפדה ריבה אחת בת ישראל, ולמלון השכיבה תחת מרגלותיו. למחר ירד וטבל ושנה לתלמידיו.

ואמר להן: בשעה שהשכבתיה תחת מרגלותי, במה חשדתוני? אמרנו: שמא יש בנו תלמיד שאינו בדוק לרבי.

בשעה שירדתי וטבלתי, במה חשדתוני? אמרנו: שמא מפני טורח הדרך אירע קרי לרבי. אמר להם: העבודה! כך היה. ואתם, כשם שדנתוני לכף זכות, המקום ידין אתכם לכף זכות.

תנו רבנן: פעם אחת הוצרך דבר אחד לתלמידי חכמים אצל מטרוניתא אחת שכל גדולי רומי מצויין אצלה. אמרו: מי ילך? אמר להם רבי יהושע: אני אלך.

הלך רבי יהושע ותלמידיו. כיון שהגיע לפתח ביתה, חלץ תפיליו ברחוק ארבע אמות, ונכנס ונעל הדלת בפניהן. אחר שיצא, ירד וטבל ושנה לתלמידיו.

ואמר להן: בשעה שחלצתי תפילין, במה חשדתוני? אמרנו: כסבור רבי, לא יכנסו דברי קדושה במקום טומאה.

בשעה שנעלתי, במה חשדתוני? אמרנו: שמא דבר מלכות יש בינו לבינה.

בשעה שירדתי וטבלתי במה חשדתוני, אמרנו: שמא ניתזה צינורא מפיה על בגדיו של רבי. אמר להם: העבודה! כך היה. ואתם, כשם שדנתוני לזכות, המקום ידין אתכם לזכות.